

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna

1.50 z odb. w Adm.

1.95 z odb. do domu

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Poniedziałek 16 sierpnia 1937 r.

Nr. 226

Szanghaj w ogniu

Japończycy, poparci przez artylerię okrętową, ruszyli do ataku

LONDYN. Z Szanghaju donoszą: Gęsto zabudowana dzielnica chińska znajduje się pod silnym ogniem artylerii japońskiej. W natarciu japońskim bierze udział piechota, karabiny maszynowe, artyleria, oraz czołgi przy poparciu dział okrętowych.

Japońskie okręty wojenne systematycznie ostrzeliwują przystań You - Kong. Chińczycy stawiają zacięty opór i cofając się wysadzają w powietrze mosty.

Starcia rozpoczęły się w nocy, przy czym trudno ustalić skąd padły pierwsze strzały. Nad ranem desant japoński, posuwający się naprzód, natrafił na opór wojsk chińskich. Wywiązała się strzelanina.

Japończycy ustawili baterię dział i oddział czołgów naprzeciwko stanowisk zajmowanych przez Chińczyków i otworzyli ogień. W niedługim czasie pożar objął miasto chińskie, które z dzielnicy międzynarodowej wyglądała jak morze płomieni.

Obecnie Japończycy dotarli do toru wyścigowego Kiang - Wang, natrafiając na regularne wojska nankińskie. Tor ten oddalony jest o 7 km. od rzeki Wang - Pu.

Japończycy przygotowują się do dalszego natarcia i ustawili cztery baterie ciężkich dział.

TOKIO. Agencja Domei donosi z Szanghaju: Strzelanina w

Szanghaju trwała przez cały dzień. Chińskie oddziały nieregularne i wolni strzelcy ostrzeliwują dzielnicę japońską.

Desant japoński walczy z wolnymi strzelcami i oddziałami nieregularnymi.

O godz. 16-ej Chińczycy, zajmujący stanowiska w dzielnicy Czapei, otworzyli ogień artyleryjski w kierunku dowództwa desantu japońskiego na ul. Kiangwan. Japończycy odpowiedzieli ogniem artyleryjskim.

Na cmentarzu japońskim, położonym na zachód od japońskiego dowództwa, po godz. 16 wybuchł pożar, przypuszczalnie spowodowany przez chińskie granaty zapalające.

Również stoi w płomieniach huta szklana w Czapei, będąca własnością obywateli japońskich. Wedle ostatnich doniesień, wojska chińskie znajdują się w odległości 100 metrów od wojsk japońskich po obu stronach rzeki Hongkin.

Liczebność wojsk chińskich w okolicach Szanghaju oceniana jest na 5 dywizji, podczas gdy dwie dywizje, a mianowicie 87 i 88 walczą obecnie w Szanghaju z desantem japońskim.

SZANGHAJ. Źródła chińskie donoszą, iż Chińczycy podczas wczorajszych walk zdołali utrzymać most Patsu. O powyższy most toczyła się zacięta walka artyleryjska.

Wielki kompleks budynków na ul. Paoszan leży w gruzach.

Wedle ostatnich wiadomości, słychać strzały armatnie. Przypuszczają, że Chińczycy podjęli nocne natarcie na siedzibę dowództwa japońskiego. Nad miastem stoi łuna. Nad ranem oczekiwane jest bombardowanie stanowisk chińskich przez lotnictwo japońskie.

SZANGHAJ. Agencja Havasa donosi: Koło Nankou toczą się gwałtowne walki. Oddziały chińskie stawiają opór.

Donoszą również o walkach, toczących się koło miejscowości Liang - Chiang, na południe od Czang - Chin - Tien na linii Pekin - Hankou.

Nowy gubernator wschodniej części prowincji Hopei - Chitso-ungmo przeniósł swą siedzibę do miasta Tangchan, które staje się stolicą tej prowincji.

Włoskie kontrtorpedowce zatopiły hiszpański statek rządowy „Campeador”

LONDYN. Prasa wieczorna donosi, że załoga hiszpańskiego statku rządowego „Campeador”, która w liczbie 30-tu ocalała i przybyła do Tunisu, występuje z oskarżeniem, że kontrtorpedowce włoskie brały udział w ataku na statek.

Jak wiadomo, statek cysterna „Campeador” był w drodze do Hiszpanii z Rosji, wioząc ładunek benzyny. Załoga twierdzi, że włoski kontrtorpedowiec „Saetta” podpłynął do statku w pobliżu wyspy włoskiej Lampedusa, leżącej między Maltą a wybrzeżem tuniskim.

Kontrtorpedowiec okrążył kilkakrotnie statek i popłynął za nim. W ciągu popołudnia przyłączył się drugi kontrtorpedowiec, tego samego typu co „Saetta”, ale bez flagi i nie posiadający urzędniczej nazwy. Było to około 60 mil na wschód od Tunisu.

Oba kontrtorpedowce płynęły za statkiem aż do zmierzchu. Gdy się ściemniło i kontrtorpedowce nie zapaliły świateł, kapitan statku „Campeador” nabrał podejrzeń i zmienił kurs, zdejżając w kierunku portu Kelivia, gdzie zamierzał się schronić.

Wówczas jeden z kontrtorpedowców dał ognia. Pocisk uderzył w halę maszyn, gdzie eks-

plodował i statek zaczął tonąć. Załoga spuściła łódzie ratunkowe, zanim jednak tego dokonała, w statek trafiły dwa dalsze pociski, zaś czwarty trafił w zbiornik z oliwą.

Statek stanął w płomieniach.

Dwunastu członków załogi zginęło w hali maszyn.

Władze w Salamance, w wydanym komunikacie twierdzą, że „Campeador” został zatopiony przez okręt wojenny powstanców.

Wielkie manewry włoskie

Bierze w nich udział 10 dywizji

RZYM. W nocy z 12 na 13 b.m. rozpoczęły się na Sycylii wielkie manewry, których założeniem jest obrona zachodniego wybrzeża wyspy przed desantem wojsk nieprzyjacielskich.

Na manewry przybyli król Wiktor Emanuel, książę Piemontu i Mussolini.

W manewrach bierze udział z każdej strony po 5 dywizji. Wśród wojsk „czerwonych”, nacierających, znajduje się specjalna grupa pancerna, złożona z szybkich jednostek.

Pierwsza faza manewrów przewiduje cofanie się wojsk niebieskich (sycylijskich) przed natarciem przeciwnika, w drugiej fazie „czerwoni” usiłować będą wedrzeć się w głąb wyspy, kierując się ku Palermo.

Zadaniem „niebieskich” będzie zgrupowanie i rzucenie na ksimum sił do przeciwnatarcia. Stroną „niebieską” dowodzi gen. Ambrosio, stroną czerwoną gen. Nicolsi, kierownictwo manewrów spoczywa w rękach gen. Gabba.

Niemcy uciekają masowo z Londynu

Jedni z nakazu władz, inni... z własnego popędu

LONDYN. „Daily Herald” donosi o dalszych wydaleniach Niemców z Anglii.

Według dziennika, szereg obywateli niemieckich, poza trzema dziennikarzami, opuściło Anglię na skutek nakazu brytyjskiego Home Office. Inni znów mieli nagle wyjechać po przesłuchaniu ich przez funkcjo-

wych hoteli w Londynie. Działalność tej osoby zwróciła na siebie uwagę, wobec czego została ona przesłuchana przez władze policyjne.

Kobieta ta jednak zaprzeczyła zarzutom, że przybyła do Londynu w innych celach, aniżeli jako turystka na wakacje. Po tym przesłuchaniu niezwłocznie opuściła Anglię i udała się do Niemiec, mimo że władze brytyjskie nie żądały jej wyjazdu.

„Daily Herald” opisuje wypadek pewnej młodej i zamożnej kobiety, która zamieszkała w jednym z najbardziej luksusowych

Czystka trwa bez przerwy

Nowe aresztowania we Władywostoku i na Białorusi

MOSKWA. Wychodząca we Władywostoku „Tichookean-skaja Zwiezda” donosi, że przewodniczący władywostockiego okręgowego komitetu wykonawczego (odpowiednik wojewody) Pietrow oraz dwaj członkowie tamtejszego komitetu partii komunistycznej zostali uwięzieni.

Kierownik władywostockiego „Komsomolu” został uznany za „wroga ludu”.

Z Białorusi donoszą o nowych aresztowaniach. Wychodzący w

Minську dziennik „Raboczi” donosi o aresztowaniu białoruskich komisarzy handlu wewnętrznego i zdrowia.

Rekrutacja górników

W dniach 11 i 12 bm. odbyła się w Jarocinie ponowna rekrutacja górników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych do kopalni belgijskich. Dodatkowo odbędzie się rekrutacja robotników na wyjazd do Belgii i Francji z powiatu kenińskiego

Straszna masakra demonstrantów

Krwawe starcia z anarchistami w Barcelonie

PARYŻ. „Le Jour” donosi z pogranicza francusko - hiszpańskiego, iż grupa anarchistów i członków P. O. U. M. usiłowała wtargnąć do pałacu prezydenta Azany w Walencji, aby zaprotestować w ten sposób przeciwko wróceniu do więzień członków tych partii.

Gwardia szturmowa usunęła napastników z pałacu. W trakcie tego zabity został jeden z manifestantów, a kilku odniosło rany.

Na skutek tej demonstracji przeprowadzono szereg aresztowań wśród kierowników C. N. T. (Konfederacji Narodowej Robotników) E. A. I. (Federacji

Anarchistycznej Iberyjskiej) i P. O. U. M. w różnych miastach.

Korespondent „Le Jour” donosi następnie, iż w Albacete elementy skrajnie lewicowe wywołały zamieszki, usiłując opartować urząd pocztowy przy pomocy milicjantów z brygady międzynarodowej.

Komendant placu gen. Mangada usunął demonstrantów przy użyciu karabinów maszynowych. Demonstranci zostali rozstrzelani bez sądu, a w mieście ogłoszono stan oblężenia.

Celem stłumienia próby rozruchów anarchistycznych w Barbastro i Caspe, zostały wysłane do tych miejscowości silne od-

działy policji. Oddziały te mają poprzec elementy socjalistyczne i komunistyczne w ich walce z anarchistami.

Zawieszenie przez rząd wydawnictwa dziennika anarchistycznego, wychodzącego w Barcelonie („Solidaridad Obrera”) wywołało manifestację skrajnie lewicową, w czasie której manifestantom udało się przedostać do centrum miasta, pomimo donów policji.

W centrum Barcelony doszło do krwawego starcia, po którym manifestanci wycofali się na przedmieścia, gdzie anarchiści posiadają duże składki broni i amunicji.

Ponure żniwo śmierci

9 zabitych w dniu wczorajszym

Skutkiem własnej nieostrożności dostała się pod pociąg na stacji w Pruszkowie mieszkanka tamtejsza Cipa Szarfmeserowa ponosząc śmierć na miejscu.

W mieszkaniu własnym przy ul. Kościelnej w Warszawie powiesił się Stanisław Chruściel. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Na szlaku kolejowym Żyrardów — Grodzisk rzucił się pod pociąg, ponosząc śmierć na miejscu, nieznany mężczyzna w ubraniu żydowskim. Tożsamości jego na razie nie ustalono.

W Koczewie powiatu mławskiego stoczyli z sobą bójkę nożową 12 letni Bolesław Bilecki i jego rówieśnik Jerzy Wesołowski. Ugodzony nożem w serce Wesołowski padł trupem na miejscu.

Mieszkanka Łatowicz Aleksandra Kosicka przyniosła z

targu kosz i postawiła na podłodze. W koszu była esencja octowa, której napił się 2-letni syn Kosickiej Jan i w kilka chwil potem skonał.

Na półtoraroczną Zofię Kwiatkowską najechał w Mieni pod Warszawą wóz Antoniego Wodara zabijając dziecko na miejscu.

W sadzawce w Strudze pod Warszawą kąpiąc się utonął 12 letni Bolesław Pawlak.

Z rusztowania budującego się kościoła w Zielonce pod Warszawą spadł robotnik, Aleksander Korucki i zabił się.

W hotelu „Royał” w Warszawie wystrzałem z rewolweru w serce pozbawił się życia obywatel ziemski z powiatu przasnyskiego 40-letni Stanisław Cichomski. Przyczyną samobójstwa kłopoty finansowe.

Dozorca — lubieżnik

wabił do ogródka dziewczynki

W Markach znajduje się teren ogródków działkowych, które dozoruje dozorca Jan Goździk. Od pewnego czasu zauważono, że dozorca ów zwabia do ogródków małe dziewczęta w wieku do lat 12. Zaczęto dozorę śledzić i stwierdzono, że do

puszcza się on czynów lubieżnych.

Matki poszkodowanych córek zebrały się w gromadę i pospieszyły do policji, składając skargę przeciwko lubieżnikowi. Przeprowadzono dochodzenie w wyniku czego dozorca aresztowano.

„Srul I, król Palestyny”

wzywał na świadectwo generała Rippla

Na dworcu w Warszawie zauważono młodego człowieka w sportowych spodniach i koszuli

z napisem na piersiach „król palestyński”.

Korzystając z większej liczby

ciekawskich, młodzieniec wskończył na ławkę i jał wygłaszać agitacyjne przemówienie przeciwko Arabom. Dowodził, że jest naprawdę królem palestyńskim i tytułuje się Srul pierwszym.

Wśród pasażerów powstała wesołość. Zjawił się policjant i króla palestyńskiego odprowadził na posterunek.

Tam wyjaśniło się, że jest on trochę nie w porządku na umyśle, zwłaszcza gdy dodał, że generalissimusem jego armii jest adwokat Rippel. Królem palestyńskim okazał się Srul Tenenbaum z Kurowa.

Wywiadowcę upatrzyli doliniarze

Praktyka zagraniczna poszła na marne

Przed laty zbiegli z Warszawy dwaj włamywacze Hersz Kurcwaig i Aron Dziulek. Nabroili w Polsce dużo i ukryli się w Wiedniu. Potem i tam dostali się do kryminału. Wreszcie pojechali do Berlina, stamtąd znowu po jakimś czasie i odbyciu tak samo kary więzienia udali się do Paryża. W stolicy Francji gościli ich również więzienie i w tych dniach zostali z granic Francji wydalenii, jako ciążliwi cudzoziemcy.

Wrócili do Warszawy. Przez czas ich nieobecności wiele się w Polsce zmieniło. Zmieniły się także i twarze funkcjonariuszów służby śledczej. Ale Dziulek i Kurcwaig pojechali już ze swoim fachim włamywaczy

i zaawansowali na kieszonkowców.

Wczoraj jechali tramwajem „17”. Upatrzyli sobie jednego pasażera i postanowili go „zrobić”. Nie wiedzieli kto to jest, a był to wywiadowca policji. Przystąpili do roboty wedle

wszelkich wymogów sztuki do liniarskiej.

Wywiadowca znał ten kunszt i od razu poznał się na ptaszkach. Odczekawszy odpowiednią chwilę wywiadowca zdema skował obu kieszonkowców na gorącym uczynku.

Jedną butelką kwasu siarczanego

Poparzyły się wzajemnie żona i kochanka

Na placu Grzybowskim w Warszawie, gdzie znajduje się przystanek tramwajowy stał Antoni Araczewski (Żelazna 54), rozmawiając z przyjaciółką swoją Ireną Olesińską (Marszałkowska

51). Wtem zjawiła się obok nich małżonka Araczewskiego, która wylała na twarz Olesińskiej z butelki kwas siarczanym.

Wywiązała się między obu kobietami walka, bowiem Olesiń-

ska, mimo bólu, chwyciła za butelkę i wyrzuciła ją z rąk Araczewskiej resztę zawartości butelki wylała na nią. Tak więc poparzona została i małżonka lekkomyślnego żonkosia, który zrejterował z placu boju, nie troszcząc się ani o żonę, ani o przyjaciółkę.

Na miejsce wypadku przyjechała karetka pogotowia, którego lekarz opatrzył ofiary rywalizacji o mężczyznę i przewiózł je do szpitala Dzieciątka Jezus.

Gwichtem w głowę kochanka

Ofiara protekcjonalizmu w handlu dogorywa w szpitalu

Jan Kaliński w Warszawie i jego przyjaciółka Wiktoria Gołębiowska trudnią się wózkowym handlem ulicznym. Poza tym często się z sobą kłócą i biją, jednym słowem żyją jak nie zgodne małżeństwo, mimo to trzymają się siebie jak para milujących się gołąbków.

Wczoraj jednak doszło do grubszej awantury. Gołębiowska zwymyślała kochanka za zbytnią uległość klientkom i sprzedaż pomidorów taniej — wedle uważania. Na tym tle wywiązała się kłótnia podczas któ-

rej panna Wikcia porwała ciężarek i wyrzuciła przyjaciela w głowę tak, że ten upadł tracąc przytomność. Kochanka myślała, że przyjaciel jej udaje i ob rzuciła go pomidorami. Ale gdy krew zrosiła bruk panna Wikto ria przeraziła się.

Zebrał się tłum, przybyła policja, przyjechało Pogotowie Ratunkowe, którego lekarz stwierdził ciężką ranę głowy Zalińskiego i wstrząs mózgu. Odwieziono go do szpitala na Czystem a Gołębiowską zatrzymano w

komisariacie do dyspozycji sądziego śledczego.

Sprzysiężenie młodzieży arabskiej

w obronie Al-Kudsu (Jerozolimy)

W Egipcie, Iraku a nawet Trypolitanii i Algierze tworzą się związki młodzieży i dorosłych imienia Umara (Omara) drugiego kalifa, który w r. 637 na czele Arabów zawojował Pa-

lestinę. Członkowie tych związków składają przysięgę, że nie wyrzekną się Al-Kudsu (Jerozolimy) i będą walczyć przeciwko oddaniu miasta w obce ręce.

Włamywacze w organizacji rob.

tupem ich padło 120.000 franków

PARYŻ. W ciągu ostatniej nocy nieznanymi sprawcami włamali się do lokalu Generalnej Konfederacji Pracy przy bulwarze Magenta i po rozpruciu kasy skradli ok. 120 tys. franków w gotówce.

Suma ta należała do różnych związków robotniczych, które

powierzyły swoje fundusze związkowi syndykatów na przechowanie. Do związku syndykatów należała tylko stosunkowo nieznaczna suma 8.500 fr.

„Intransigeant” twierdzi, że włamywacze skradli również klejnoty wartości 5 tysięcy franków.

Raj rybaków w okręgu polarnym

Pewien Szwed, zapalony amator rybołówstwa, wybrał się na północ Laplandii celem połowu ryb.

Po przebyciu przeszło 800 mil pociągiem, autem, łodzią motorową i wreszcie ostatnich dwóch mil pieszo leśnymi ścieżkami, rybak znalazł się wreszcie u celu swej wyprawy już w okolicy, znajdującej się w kręgu polarnym.

W licznych strumieniach górskich, przepływających przez te tereny, młody rybak ujrzał taką mnogość ryb, że mimo zmęczenia odbyłą podróżą, nie mógł oprzeć się pokusie i wraz ze swym towarzyszem zarzucił natychmiast wędkę.

Połów był tak obfity, iż rybacy bez tchu pracowali przez pa-

re godzin. Zarłoczne pstragi szły na wędkę bez względu na gatunek przynęty, jaką im rzucano.

Po upływie kilku dni rybacy musieli zaprzestać połowu, gdyż ilość złowionych ryb była tak wielka, iż z trudem tylko udało się im przewieźć ten transport do domu.

Starcia z Arabami pod Jerozolimą

JEROZOLIMA. Po raz czwarty w ciągu ostatnich dwóch dni wynikło starcie pomiędzy policją a uzbrojonymi Arabami na podmiejskich drogach, wiodących do Jerozolimy. Arabowie zbiegli, porzucając karabiny.

CZŁOWIEK

który połączył w sobie cudowny dar jasnowidzenia z niezwykłą znajomością życia i ludzi, może i chce dopomóc również

TOBIE

Korzystając z jego fenomenalnych zdolności wyczuwania losów ludzkich stamiesz wreszcie na właściwej drodze i ujrzysz na niej światło, które Cię zaprowadzi do celu.

Nie zwlekaj ani chwili, ale zaraz dziś napisz do ROLFA NELSONA, WARSZAWA, PIUSA XI 37 M. 8. Pisz o wszystkim co Cię dręczy, stawiaj pytania, na które pragniesz znaleźć odpowiedź. Dołącz do listu datę urodzenia, adres oraz 3 zł 50 gr znaczniki pocztowymi. Pismienią odpowiedź otrzymasz w ciągu 7 dni.

Kupon ulgowy na prywatny seans u Rolfa Nelsona ul. Piusa 37 m. 8 godz. 3—7 pp. Okaziciel zamiast zł 12 płaci tylko 5 zł.

Zabity i ranni na zabawie

METZ. W czasie zabawy, zorganizowanej z racji święta pułkowego 163 pułku artylerii w obozie Veckerling wybuchł zbiornik z benzyną, zabijając jednego podoficera i jednego szeregowca, oraz raniąc kilku innych żołnierzy, m. in. jednego ciężko.

Frontem do Morza

Podwójne hara-kiri w Miłosnie

luden skonał, drugi dogorywa

Mieszkańcy Miłosny Stefan Rosik i Bronisław Wyróżniak darli z sobą koty. Kłócili się stale i bardzo często dochodziło

między nimi do awantur. Onegdaj wynikła między nimi walka na noże. Pakrajali się obaj tak, że powypadały im jelita. Obaj legli we krwi.

Wyróżniak w kilka chwil po tem skonał. Rosika w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala w Warszawie.

Dwie ofiary morderczej kanonady

walczą ze śmiercią w szpitalu

Prawdziwe polowanie na człowieka, odbyło się wczoraj w parku ogrodzie zoologicznym. Korzystając z nieuwagi kierownicy ciężarów, jakiś człowiek o wyglądzie typowego włóczęgi wyciągnął mu portfel z odłożonej na bok marynarki.

Kradzież by się udała, ale zło dzieł upuścił przez pośpiech na rynarce na ziemię, czym zwrócił na siebie uwagę szofera. Padły okrzyki: „Złodzieju! Na pomoc!”

Szofer, 38 letni E. Fouquet, popędził za uciekającym złodziejem, ale ten odwrócił się i uderzył go w brzuch ciężką

pacem. Szofer upadł. Złoczyńca pędził co sił, rzuciwszy portfel, za nim goniła policja i pracujący w pobliżu robotnicy.

Kobieta otruła 200 gołębi

Dwieście martwych gołębi znaleziono na Broadway'u. Zostały one zatrute ziarnem, rozrzuconym przez nieznaną kobietę. Czyściciel butów, który widział kobietę trucicielkę, podał jej rysopis nadmieniając, że wydała mu się umyślowo chora.

W pewnym momencie zagroził bandycie drogę dyrektor „Union Normand” pan F. Delteil (wysiadłszy z samochodu). Widząc to bandyta strzelił dwukrotnie. Dyrektor E. Delteil, trafiony dwoma kulami w brzuch osunął się na ziemię, zaś bandyta przesadził jednym sussem parkan i zniknął w ogrodzie zoologicznym.

Wysłano natychmiast patrol policijny, które po przeszukaniu całego ogrodu znalazły zbiegającego w klatce lwa. Skonfrontowano go natychmiast z ciężko rannymi ofiarami, lecz nie został rozpoznany.

Wesoły kącik

LILI

Lili sprawdza zawartość swej torebki i znajduje w niej tylko 5 groszy.

— Eee... głupstwo. On i tak nie pozwoli, żebym płaciła — pociesza się i wchodzi do kawiarni.

„On”, ten wysmukły blondyn, którego Lili wczoraj dopiero przygodnie poznała i z którym się dziś tu umówiła.

W kawiarni siedzi parę osób, ale „jego” jeszcze nie ma. Lili zajmuje stolik i stawia kawę i ciastka.

Z głośnika radiowego płynie ochryple tango, kawa jest smaczna, ciastka doskonałe. — Lili jest w świetnym nastroju.

Ale czas mija, a jego jak nie widać, tak nie widać. Lili zaczyna na się niepokoić.

— A co będzie — myśli — jeśli on nie przyjdzie? Jeśli zapomni? Nie miał czasu?

Lili robi się nieprzyjemnie na duszy.

Co będzie z rachunkiem za kawę i ciastka? Pieniądzy nie ma, paszportu przy sobie nie ma... Chyba da torebkę w zastaw...

Kelner nie zechce... wymienia ją. Awantura, policja, komisariat... Co za wstyd... co za wstyd... Rodzice się dowiedzą, koleżanki... Lili krew uderza do głowy. Spogląda na zegarek, jest wpół do dwunastej.

Kawiarnia pustoszeje. Za pół godziny zamykają... Trzeba działać.

Lili jest już tylko sama w kawiarni. Kelner sprząta ze stolików i od czasu do czasu spogląda podejrzliwie na Lili.

Lili decyduje się.

— Proszę o jeszcze jedną szklankę kawy.

Kelner patrzy spość rąb, mruży coś pod nosem i powoli idzie w kierunku kuchni. Lili nie spuszcza z niego oczu. Gdy tylko zniknie w drzwiach, Lili błyskawicznie zrywa się z krzesła i rzuca się do ucieczki.

Serce bije jej tak miotem. Już jest na ulicy.

— Trzymaj — słyszy za sobą głos kelnera.

Z pokoju przylegającego do kawiarni wybiega gospodarz. Razem z kelnerem rzucają się w pogoń. Zatrzymują Lili.

Lili jest nieprzytomna ze strachu i ze wstydu. Trzęsie się jak w febrze. Nagle słyszy znajomy głos.

— To pani?..

Lili podnosi oczy. Przed nią stoi wczorajszy znajomy, wysmukły blondyn.

— Cze... Czekaliśmy na pana — wybuch płaczem, nie mogąc już dłużej panować nad sobą.

— Przepraszam — szepcze młodzienc — śledziłem w pokoju za kawiarnią... To moja kawiarnia... Byłem zajęty... Zupełnie zapomniałem o pani... Przepraszam...

Mineło wiele lat, Lili jest żoną właściciela kawiarni. Lili stoi za bufetem. Roztyła się i zbrzydła.

Z pokoju za kawiarnią wychyla się mąż.

— Lili — woła — pozwól na chwilę.

Lili wchodzi do pokoju i oburza się.

— Czego chcesz? Wiesz, że kawiarni nie można zostawić samej. Darmozjadów tylko czekają na tę chwilę.

— Eh... — wzdycha małżonek — gdybym nie pilnował i nie go nił darmozjadów, możeby był jeszcze dziś kawalerem.

Napoleon Sadek.

Wielkie cele w wielką rocznicę

Bitwa warszawska największą po odsieczy wiedeńskiej

Dzień 15 sierpnia jest świętem szczególnie radosnym. Musimy sobie uprzytomnić, że ma on specjalne znaczenie w chwili obecnej, kiedy Polska swe serce, swą piękną tradycję i swą przyszłość złożyła w ręce nowego Wodza, ale starego żołnierza — Marszałka Polski Edwarda Śmigłego - Rydza.

Obchodzone dziś przez nas Święto Żołnierza Polskiego w 17 rocznicę „Cudu nad Wisłą” jest jednym z najpiękniejszych świąt w ogóle, jest ono bowiem Świętem Zwycięskiej Armii, która w ten historyczny dla Państwa Polskiego dzień 15-go sierpnia 1920 roku pod wodzą Józefa Piłsudskiego obroniła kraj nasz przed zalewem barbarzyństwa wschodniego.

Wojna rosyjsko - polska dała nam nowy dowód genialności Józefa Piłsudskiego. Szlak Bolestawowy, odparcie najazdu bolszewickiego, oto świadectwo już nie Brygadiera, ale Naczelnego Wodza milionowej armii, stratega miary światowej.

„Bitwa warszawska” — mówił niedawno pewien dyplomata amerykański, — jest po odsieczy wiedeńskiej z 1683 roku drugą co do rozmiarów i znaczenia bitwą w dziejach świata.

W 17 rocznicę zwycięstwa oddajemy hołd Pierwszemu Żołnierzowi Republiki, Józefowi Piłsudskiemu i wszystkim tym, którzy z Jego woli i z Jego rozkazu szli w bój i ginęli po to, aby przez ofiarą męki nastąpiło odkupienie Narodu Polskiego, wyzwolenie Ojczyzny z wiekowej niewoli...

Któż z nas, czytając precyzyjną trylogię Sienkiewicza, — w skrytości swego serca i w głębi swej jaźni nie odczuwał nie dającą się wystawić radość, kiedy poznawał czyny dowódców i żołnierzy, wyczarowanych geniuszem nieśmiertelnego pisarza.

Ale nie byłoby trylogii, gdy...

RADIO

NIEDZIELA, 15.VIII.1937 R.

8.00 Sygnał czasu. 8.03 Dzień por. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 1000 taków muzyki. 9.57 — 10.00 Przerwa. 10.00 Transm. nabożeństwa z Odrzyżki w Wilnie. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Z życia ludu wiejskiego — poranek muzyczny. 13.00 Przegląd kult. 13.10 Koncert rozrywk. 14.00 Wszystkiego po trochu — aud. dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Manewry piosenki żołnierskiej. 16.30 Gra Ignacy Friedman. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: „Ciepiny” — obraz z „Wesela na Górąm Śląsku”. 19.35 Uroczyste poświęcenie pomnika ku czci poległych w walkach 1914—1921 r. reportaż z Krzyżanówki. 20.00 Piosenki żołnierskie. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wiecz. 21.00 „Kaczka” — lekka audycja. 21.30 — 21.40 Przerwa. 21.40 Wiadomości sport. 22.00 Recital śpiewaczy. 22.25 Muzyka. 22.50—23.00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II (MOKOTÓW)

15.00 Koncert w wyk. zesp. salon. 16.00 Sonata od Scarlatti'ego do Debussy'ego. 16.58 Program na jutro. 17.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 Wiadom. sport. 22.05 — 1.00 Muzyka taneczna.

by brakowało w niej woda, nie byłaby ona tak porywająca, gdyby w niej brakło poszczególnych dowódców, jak Skrzetuskiego, Wołodyjowskiego, Podbięty i innych.

Trylogia sienkiewiczowska była jakby hejnałem, potężną pobudką mobilizacyjną ducha Narodu Polskiego do walki o Jej Niepodległość.

Tym zaś, który z tej wyczarowanej siebry sienkiewiczowskiej potrafił zebrać płon, był Komendant Józef Piłsudski — Ojciec naszego wyzwolenia.

I przyszły nieubłagane dni, kładące kres siłom żywotnym tego Wielkiego Oswobodziciela Ojczyzny. Czując zbliżający się koniec, Komendant Piłsudski tak, jak to czynił troskliwy ojciec, wezwał do swego łóża boleści, z którego nie miał już powstać, najwyższych dostojników i kierowników naszej nowo państwowej po to, aby przed przejściem w nieśmiertelność wyznaczyć każdemu z

nich jego zadania i powinności, obarczyć współodpowiedzialnością za przyszłe losy pozostawionej nam spuścizny.

Przed wszystkim zaś wezwał tego, którego uważał za swego najgodniejszego następcę, dzisiejszego Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydzę, w ręce którego złożył to, co miał najdroższego w życiu, to jest honor i wolność Polaków.

Jemu to, a nie komu innemu, oddał Komendant w spuściznę cały swój nieśmiertelny dorobek i Jemu powierzył dalsze losy — Polski Odrodzonej. To wielkie, a tak odpowiedzialne dostojenstwo przyjął Marszałek Śmigły - Rydz z właściwą Mu prostotą i skromnością żołnierza.

Marszałek Edward Śmigły-Rydz stał się odtąd na szlakach nowych dziejów Polski, jako wi doczny symbol Jej dążeń narodowych, kulturalnych i społecznych. Stał się On z mocy tego testamentu nie tylko Wodzem

Sił Zbrojnych, ale równocześnie Nauczycielem oraz Wychowawcą naszym.

Pomni więc Jego dzisiejszego stanowiska Wodza Narodu powinniśmy Go wszyscy, jak dobre dzieci swego ojca, otoczyć nierozdzielny łańcuchem serc naszych — dając Mu je bez reszty we władanie — by stworzył w Polsce takie warunki duchowe i moralne, o które by, jak o pancerz zbrojny, rozbijały się wszelkie zakusy ludzi złych, godzących w całość, spójność i dobro Ojczyzny i jej obywateli.

Pamiętajmy, że nie ma czynu bez wiary i że najsilniejszą siłą daje miłość, która jest promotorem wszelkiego piękna i która stwarza trzeci współczesnik: nadzieję. Nadzieję lepszego jutra!

Porównując naszą rzeczywistość Polską z tym co się dzieje u naszych bliźszych i dalszych sąsiadów, z pewną dumą stwierdzić możemy, że rozwój naszej mocarstwowości państwowej nie odbywa się kosztem jednej warstwy na korzyść drugiej, lecz budujemy wspólnie wszystko od podstaw, wykazując hart i wolę powiększenia naszego dorobku kulturalnego i narodowego.

W dzisiejsze Święto Żołnierza winniśmy Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi złożyć ślubowanie wiernego i posłusznego wykonania wszystkich naszych obowiązków na zajmowanych stanowiskach.

Borkiewicz Kazimierz

Próbnik od **BOLU GŁOWY**
DŁA DOROSŁYCH ZE ZN. FARR.
KOWALSKINA
stanie się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE i KATARZE

Zwycięstwo wiary i ideałów

Organ Watykanu o bitwie warszawskiej

CITTA DEL VATICANO. Z okazji zbliżającej się rocznicy bitwy warszawskiej „Osservatore Romano” zamieszcza na pierwszej stronie obszerną korespondencję z Warszawy, poświęconą pobytowi obecnego Papieża Piusa XI-go w Polsce. „Rok 1920, pisze „Osservatore Romano”, był nie tylko decydującym dla losów Polski, ale również dla dalszego rozwoju cywilizacji zachodniej.

Bolszewicy zbliżali się do Warszawy i wielka bitwa, mająca rozstrzygnąć o wolności Polski oraz o wielkich wartościach kultury chrześcijańskiej, miała rozpocząć się z dnia na dzień.

Autor przypomina, że ówczesny dziekan korpusu dyplomatycznego Nuncjusz Achilles Ratti postanowił pozostać w Warszawie mimo, że korpus dyplomatyczny wyjechał do Poznania. Nuncjusz rwał się bowiem za swój obowiązek pozostać do ostatniej chwili wraz z ludnością, wśród której reprezentował Stolicę Apostolską.

Pobyt Jego w Warszawie podniósł na duchu mieszkańców polskiej stolicy.

„Zwycięstwo Józefa Piłsudskiego — kontynuuje „Osservatore Romano” — zatrzymało pod murami Warszawy napór hord bolszewickich, zagrażających wszystkim państwom Europy zachodniej. Było to sławne zwycięstwo wiary, ideałów o-

raz cywilizacji katolickiej i rzymskiej.

Od dnia tego zwycięstwa upłynęło już wiele lat, ale dobre dzieła tego zwycięstwa dają się odczuwać jeszcze dziś we współczesnej skłóconej i niepokojącej Europie”.

Wielka bitwa morska między hiszpańskimi okrętami

WALENCJA. Donoszą z Gijon, że na wysokości tego portu rozegrała się walka pomiędzy kontrtorpedowcem rządowym „Criscar” i okrętami powstającymi „Jupiter” i „Ciudad

de Cadix”, którym towarzyszyły uzbrojone szalupy.

„Jupiter” — jak słychać — został poważnie uszkodzony. 4 statki handlowe, korzystające z obecności okrętów rządowych, zdołały wejść do portu Gijon.

Utonął znany działacz poleski dyrektor Ubezpieczalni Społ. w Pińsku

Wczoraj w godzinach popołudniowych utonął w Pasiecznej koło Nadwórnej dyrektor Ubezpieczalni Społecznej w Pińsku Emil Dietrich.

S.p. Dietrich był prezesem od działu Polskiego Białego Krzyża

w Pińsku i długoletnim kierownikiem ubezpieczeń społecznych od chwili założenia tej instytucji oraz znany działaczem społecznym na Polesiu odznaczonym wielu orderami.

Wybuch torpedy w pobliżu statku Korsarskie łodzie podwodne na drodze do portów Tunisu

TUNIS. Kapitan parowca francuskiego „Parame”, który przy był wczoraj wieczorem do Tunisu, oświadczył, iż przed statkiem jego, gdy zbliżał się do

wybrzeża Afryki, wybuchła torpeda.

Wkrótce po eksplozji ukazała się na powierzchni łódź podwodna o nieznanym przynależności państwowej. Łódź ta tylko przez krótką chwilę pozostawała na powierzchni morza, po czym ponownie zanurzyła się i zniknęła.

Żołęgi okrętów handlowych, stojących w portach Tunisu, do magają się eskorty okrętów wojennych.

NASZE DZIECI

Nauczyciel: — Jedenastu chłopców udało się do kąpieli. Czterem zabroniono pływać samym. Ilu zatem będzie się kąpać?

Uczeń: — Jedenastu!

BROWNING „PIORUN”

Ścisłe wg rysunku.

Sensacja 1937 roku! Fazon belgijski! Typ 6-cio m/m! Repetuje się przed strzałem i automat. wyrzuca łuki. Posiada bezpiecznik obrotowy zabezpieczający przed przypadkowym strzałem. Idealna obrona przed napadem! Wykonanie luksusowe: lufa przepięknie brązowana, rączki kryte lśniącym bakelitami!

Waga 250 gr., długość 10 cm., szer. 7 cm. Cena tylko zł. 6.95, 2 sztuki zł. 13.50. Setka naboi zł. 3.65. Płacić się przy odbiorze. Adres: Przedst. fabr. „PERFECTW. SCH”, Warszawa I, ul. Marińska 11 — I. D. P. Uwaga: Wystrzegać się taniej, lecz bezwartościowej tandety! Żądajcie wszędzie w „lepach tylko automatów „PIORUN” z bezpiecznikiem!

ŻADAJCIE

Ścisłe wg rysunku tylko zł. 6.95

Juliusz Morawski

Musisz mnie kochać!...

Wzruszające dzieje miłości dziewczyny z ludu do arystokraty

Z tajemniczych powodów hrabia Tudziewicz musiał polubić niemłą sobie podobną bogatą Klarę Demską. Chciał jednak zostać jej mężem tylko z nazwy, co młoda małżonkę doprowadzała do silnego wzburzenia. Tudziewicz był bowiem zakochany w biednej dziewczynie, Hance Czernównie, która zdradę ukochanego wzięła mocno do serca i powzięła pewne plany. W tym celu zawarła przyjaźń z przyjacielem Tudziewicza, Antonim Notylskim.

Do tych myśli skłoniła ją przypadkowo napotkana Sybilla Gojek, podająca się za wrótkę.

Demscy opłatali hrabiego Tudziewicza dla podejrzanych celów, gdyż hrabia nie wiedział, że w Ameryce żyje jego ojciec, który uciekł z Polski przed wielu laty w dość niezwykłych warunkach. Jeden z braci Demskich — Tomasz, czuwał w Ameryce nad starym hrabią, wmawiając w niego, że syn jego nie żyje.

Ale Demski i jego siostra Klara oczekiwali skutków małżeństwa, ale... nie mogło ich być. Sprawa ta sprowadziła do Polski Tomasza.

Obydwaj bracia postanowili wymusić na Klarze współzycie z przyjacielem wrótki Gojkowej, panem Antonim.

Klara, zakochana do szaleństwa w mężu, winiła o oziębłość Hanke Czernównę, na której chciała wyrzucić zemstę, wciągając ją do spelunki szumowin. Udaremnił jej to bracia, obydwa zakochani w pięknej dziewczynie. Rywalizację zakończyli po amerykańsku — losowaniem. Los sprzyjał Alfredowi.

Tymczasem Tudziewicz porzucił wreszcie żonę. Pobity przez zbiorów, opłaconych przez Klarę, rozchorował się ciężko, znajdując schronienie w domu właściciela sklepu na Pelcowiznie p. Ziabka.

Na prośbę Tudziewicza sprowadził tu p. Ziabek Notylskiego i Hanke.

Ze spelunki nie chcieli wypuścić gości „za darmo”.

— Czego pan chcesz? — wystąpił Notylski.

— Zostaw pan ten pularesz — powiedział Bliźniak.

— Niebezpiecznie jeździć z taką forszą, jeszcze pan zgubisz i będzie zmarnowana! — wystąpił Suchy Felek.

— Cóż to ma znaczyć? — zmarszczył czoło Notylski. — Napad? Rabunek? Panie — szukał wzrokiem Ziabka, chcąc żądać od właściciela sklepu wyjaśnień i obrony.

Zobaczył w tej chwili, że pana Ziabka trzyma pod gardło jakiś opryszek i potrząsa nim, a pan Ziabek bełkocze srodze przestraszony:

— Nie zabijajcie! Nie mam pieniędzy! Nie zabijajcie! Tylko nie zabijajcie!...

Tudziewicz usiłował podnieść się z krzesła, przerażony myślą, że Hance może grozić ponowne niebezpieczeństwo ze strony Bliźniaka i jego przyjaciół. Szofer Notylskiego, drobny, niepozorny człowiek, ukląkł się groźnych spojrzeń otaczających mężczyzn i wsunął się za plecy pana Notylskiego, który stał odważnie, patrząc w oczy Bliźniaka.

— Nie ma co się namyslać, panie szanowny! Dawaj pan pularesz i baszta!... Po co robić zamieszanie? Po co mamy szami maczać pana po kieszeniach?... Jeszcze panu coś innego zginie!... Czo pan szobie myśli, że pan dasz tysiąc i już gotowe?... Nie, u nasz tak nie ma. Wszysztka forsza, albo hrabia zostanie u nasz. Zrozumiano?

— Bezczelne opryszki! — pokręcił głową Notylski. — Gdyby nie mój chory przyjaciel, inaczej bym z wami pogadał!

Bliźniak roześmiał się.

— I niech pan nie chodzi na policję, bo będzie jeszcze gorzej! Najlepiej siadać do samochodu i gązować jak najprędzej.

Notylski podał portfel Bliźniakowi, który go otworzył, zajrzał do środka, aby sprawdzić, czy nie dostał do rąk jakiegoś innego portfela bez pieniędzy i przyłożył rękę do kapelusza.

— Wolna droga! — wskazał drzwi. — Szklepi-karzowi dajcie raz a dobrze w zęby! I ty pamiętaj, taki owaki, jak dasz znać glinie, to ty już brachu wykończony! — zwrócił się do pana Ziabka, mrużąc oko, tak, by obrabowany Notylski, ani jego przyjaciele nie widzieli porozumiewawczego znaku.

— Chodźmy — powiedział Notylski, nakazując szoferowi podanie ramienia Tudziewiczowi.

— Jak pragnę zdrowia — zwrócił się Bliźniak do Hanki. — Aż szkoda puszczać taką fajną kobietę!...

Hanka obrzuciła go piorunującym spojrzeniem, wychodząc ze sklepu.

Za nią podążył Tudziewicz, blady, z zacisniętymi zębami, bezsilnie zaciskający pięści, którymi chętnie zmasakrowałby beczelną twarz lajdaka.

Bracia

— No i jakże ci się, Al, powodzi w konkurach? — pytał Tomasz Demski, wyciągając przed siebie nogi i obserwując z udanym zajęciem swoje obuwie. — Nie dostałeś jeszcze kosza?

— Mielśmy o tej sprawie nie mówić! — powiedział Alfred. — Umowa stała, że wyjeżdżasz do Ameryki i zabierasz Klarę. Reszta do ciebie nie należy.

— O, nie! Owszem, należy. Zostawiam na twojej opiece hrabiego. Miałeś z nim załatwić sprawę. Dopóki tego nie zrobisz, w dalszym ciągu muszę się interesować tutejszymi sprawami i wątpię, czy przed ich załatwieniem mogę odjechać.

Powiedziałeś przecież, że można na razie nie sprzątać Tudziewicza. Zapomniałeś chyba o tym!

— Owszem, pamiętam. Skoro jednak wejdiesz na tak zwaną uczciwą drogę, kto cię wie, czy czasem nie przesadzisz? A nuż dla oczyszczenia swej grzesznej duszy wyznasz Tudziewiczowi prawdę, albo wyśpowiadasz się przed nim tak dokładnie, kierowany pragnieniem otrzymania z powrotem choć części spadku po starym Tudziewiczu, że pokrzyżujesz nasze plany?

— Zwariowałeś?! — mruknął Alfred.

— Nie. Staram się tylko, jak zawsze, przewidzieć wszelkie możliwości. I wydaje mi się, że czynię to na ogół dosyć trafnie. Chyba przyznasz mi rację,

że po pewnym czasie, kiedy ci już zabraknie pieniędzy, możesz dojść do przekonania, że niepotrzebnie wyrzekłeś się swej części, którą weźmiemy po starym. A wtedy, chcąc ratować choć część, może nawet większą, niżby ci przypadła obecnie w udziale, wejdiesz w porozumienie?... Nie mogę mieć zaufania do członka naszej paczki, który opuszcza szeregi. Zawsze to zdrajca. A po zdrajcy wszystkiego można się spodziewać!...

Alfred poczerwieniał silnie na twarzy. Patrzył na brata roziskrzonymi oczami.

— Ty to mówisz serio?

— Najzupełniej.

— A mnie się wydaje, że ty jeszcze nie zregnowałeś z tej dziewczyny. I dlatego tak mówisz?

— Moje pobudki są drugorzędne. Znam ciebie, Al. Nie byłeś nigdy prostolinijny. Ale nie zbywa ci czasem na pomysłowość. Dlatego wolę przewidywać, co się może stać z tobą. Nie wierzę w to, żebyś chciał pracować uczciwie. Sprzedasz ten dom, ale pieniądze przedko przepuścisz. Ani ciebie ani mnie pieniądze się długo nie trzymają. Pewnie dla tego zmuszeni jesteście zdobywać je nieco gwałtownymi środkami. Nie mamy cierpliwości zarabiania ich pracą. Kontentujemy się sprytem, podstępem, albo gwałtem. Nie zmienisz się przecież tak od razu i tak bardzo. Co zatem będzie?...

— Nie martw się. Nie mam zamiaru zdradzać was, ani wchodzić w porozumienie z Tudziewiczem.

— Każde zapewnienie to są tylko słowa. Temu nie można ufać.

— Więc jakiej chcesz gwarancji?

— Może być ich parę. Na przykład wyjedziesz razem z nami, żebyśmy mieli cię stale na oku.

— Nie chcę! Nie mam zamiaru wyjeżdżać z wami.

— Dlaczego?

— Wiesz dobrze! Ty chcesz, żeby ona była blisko ciebie! Nie myśl, że jestem tak głupi, że niczego się nie potrafię domyślić!

— Tak?... Może przeceniasz swój spryt. Myślałem tylko to, co mówiłem.

— Masz inny rodzaj gwarancji? Tę odrzucam stanowczo! Nie chcę być blisko naszej paczki. Powiedziałem ci już, że mam tego dosyć. Chcę zacząć inne życie.

— Jakaś mania dotknęła ciebie i Klarę. Widzę, że jeśli posiedzę w Polsce jeszcze trochę, a może i ja zacząć myśleć inaczej.

— Mów, jakiej chcesz gwarancji?

— Gdybyś sprzątnął teraz Tudziewicza... Pozwól, że będę tak myślał głośno przy tobie na dowód, że nie chcę ukrywać swoich myśli przed tobą... nie mógłbyś z nim wejść w porozumienie. Wydanie naszego planu policji nie przyniosłoby ci wówczas żadnej korzyści, bo chociaż nas usiłovali przymknąć w Stanach, Klara jest jedyną spadkobierczynią staro, no i jej dziecko, które przyjdzie na świat. Tak, to może będzie najlepsze. Wobec tego pozostanę w Warszawie do tego czasu, aż załatwisz sprawę Tudziewicza.

Alfred zgrzytnął zębami.

— I wtedy zostawicie mnie w spokoju?

— Tak. Zostawimy cię wówczas w spokoju. A czy ty przynajmniej wiesz, gdzie on w tej chwili przebywa.

— Już ja go sobie znajdę! — odpowiedział Alfred.

— Zatem szukaj. Klarze lepiej nic nie mów. Ona jest teraz jakaś nienormalna. Nie można jej ufać. Popadła w histerię. Ale nią ja już się sam zajmę.

(Dalszy ciąg jutro).

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

(Okres walk o Niepodległość 1919 - 1920 r.)

Część I. Kadra. Kampania Kijowska

15

Tatar z podrapaną gębą spada na ziemię i zaczyna krzyczeć, żeby go zabrać. Wracamy po niego, ale już nadjeżdża nasz pluton.

Meldujemy por. Olszewskiemu o przebiegu wypadków. Bolszewicy biją bez przerwy na oślep. Grzmiały wystrzały, a rzędy błyskających ogników wskazywały miejsce rozwijających się tyralier bolszewickich.

Ukryci za budynkami tartaczyni dajemy parę salw w stronę stacji i kłusem wycofujemy się w powrotną drogę.

Znów przez las i zagajniki wracamy do wioski, skąd wyruszyliśmy. Biedny Tatar jest przedmiotem żartów całego plutonu. Jedzie zły, skarżąc się, że go boli pokiereszowana na drucie gęba.

Dojeżdżamy do wsi i pytamy chłopca, czy nie widział naszych? Chłop zdziwiony powiada, że dopiero co przejeżdżało

przez wieś kilkunastu bolszewików konno.

Por. Olszewski każe wracać. Udajemy się w stronę mostu na Teterewie. Na moście znajdujemy naszą placówkę, która nas informuje, że cały pułk rozkwatował się w dużej wiosce za rzeką.

Udajemy się więc tam, aby po pracowitej nocy odpocząć nieco. Nazajutrz rano dowiadujemy się o stoczonych pod Irszą bitwie, gdzie bolszewicy rozbili Tatarską Jazdę.

Tylko szwoleżerom mogło zawdzięczać Tatarzy, że nie ponieśli zupełnej klęski i mogli częściowo wycofać się z placu boju.

Dowiadujemy się również, że w bitwie pod Malinem został ciężko ranny nasz dowódca pułku Orlicz-Dreszer, jako też, że padły pierwsze ofiary z naszego szwadronu pod Irszą, a mianowicie st. szwoleżer Szymczak z czwartego i szwoleżer Lewan-

dowski z drugiego plutonu.

Oni pierwsi wypisali swoje nazwiska na liście poległych naszego szwadronu na polu chwały w 1920 roku.

Po bitwie pod Borodziańką, w której nie brałem udziału, po nieważ pełniłem wtedy akurat straż przy sztandarze pułkowym, wyruszyliśmy dalej na podbój Kijowa.

Jedziemy przez zielone pola Ukrainy. Pogoda nam sprzyja. Rozbici pod Malinem, Irszą i Borodziańką, bolszewicy zostawili nam wolną drogę.

Jedziemy z dumą zwycięzców na czołach. My, młodzi żołnierze już mamy za sobą kilka zwycięskich bitw i przeszliśmy dobry chrzest bojowy.

Jedziemy i opowiadamy sobie wzajemnie swoje przygody i wrażenia z bitw niedawno stoczonych. Dotarliśmy do mostów na błotnistej rzeczce Irpeń.

Mała potyczka z placówką bolszewicką i znów ruszamy dalej. Chcemy jak najprędzej ująć mury Kijowa. Chcemy nad wszystko być pierwsi w Kijowie.

Wiemy, że od strony Żytomierza, wali na Kijów armia Rydza Smigłego, jednak za wszelką ce-

nę szwoleżerowie muszą być pierwsi.

Pierwsi braliśmy Wilno. Również Kijów po raz pierwszy musi zatętnić pod kopytami naszych szwadronów.

W pobliżu wioski Nowyje Petrowicy napotykały niewielki oddział kawalerii bolszewickiej. Parę strażów i bolszewicy uciekają.

Napotkani na drodze chłopcy informują nas, że za wsia bolszewicy okopali się i są przygotowani do obrony. Wieś położona jest nad głębokim jarem, który szerokim lejem przechodzi w dolinę opodal płynącego Dniepru.

Cały dywizjon zatrzymuje się w lesie podę wsia. Dowództwo wysyła patrole we wszystkich kierunkach, aby zorientować się w położeniu wojsk nieprzyjacielskich.

Z kilku szwoleżerami i kapr. Sławińskim jadę prosto gościncem do wsi. Sławiński wysyła mnie na szpicę.

Godzina dziesiąta rano. Jadę stępą w kierunku wsi. Na drodze zatrzymuję jakąś kobietę. Pytam ją o bolszewików. Kobieta opowiada, że okopują się pośpiesznie za wsia, zapędzając wszystkich mężczyzn do ko-

pania rowów strzeleckich.

Dalej informuje mnie, że mają armaty i dużo piechoty. W końcu radzi mi dobroduszenie, że bym się wrócił, bo mię tam na pewno zabiją.

Dziękuję jej za informacje i ruszam dalej. Dojeżdżam do pierwszej chaty. Zatrzymuję się i obserwuję wieś. Za chwilę ukazuje mi się kilkunastu kawalerzystów, którzy powoli jadą w moją stronę. Zatrzymuję się i kryję za jedną z chałup.

Dojeżdżają do mnie koledzy ze Sławińskim i zajmują obok miejsca. Trzymamy w rękę karabinki gotowe do strzału.

Kawalerzyści jadą spokojnie, nie przeczuwając zasadzki. Są już blisko, gdy zza chałup dajemy do nich salwę. Zakotłowało się, dwóch padło na ziemię, reszta w nogi.

Dajemy jeszcze kilka salw i wykrzykujemy „burra”. Po stronie nieprzyjacielskiej zrobiło się wielkie zamieszanie.

Posuwamy się powoli na przód. Widać w oddali za wsia żółte pasmo rowów strzeleckich. Jednak bolszewicy nie zajmują przygotowanej pozycji, lecz wycofują się pośpiesznie.

(Dalszy ciąg jutro).

Kalendarz dnia

15
SIERPIEŃ

NIEDZIELA,
13 po Ziel. Św. 33
Ewang.
O 10 trędowatych
Wniebowzięcie N.
Panny Marii
Słowiański: Jacia-
wa św.
Słońca wsch. 4.18,
zach. 19.2.
Księżycza wschód:
14.34, zach. 22.34

HISTORIA PODAJE:

1392 Wjazd króla polskiego i cze-
skiego Wacława II do Krakowa.
1772 Upadek Konfederacji Barskiej
1769 Urodził się na Korsyce Napo-
leon.
1799 Legiony polskie Dąbrowskiego
odznaczają się w bitwie pod No-
wi.
1831 Krwawe rozruchy w Warszawie
1920 „Cud nad Wisłą”. Ostateczne
zwycięstwo Armii Polskiej nad
bolszewicką.

PRZYSŁOWIA:

„Na Marii Wniebowzięcie,
pokończone żęcie”.

KTO NIE WIE, ŻE:

Jeszcze dużo niewolników jest na
świecie.

HUMOR SZKOCKI:

Podobno Szkot wysłał kwiaty czy
cukierki swej narzeczonej na imieniny,
za pobraniem pocztowym.
Był też inny Szkot, który tylko dla-
tego urodził się w dniu 29 lutego, aby
urządzać urodziny co cztery lata.

Ostatnia Nowość!

Automat kal.
6-cio mm. wa-
ga 255 gr.,
szer. 70 mm.,
dług. 100 mm.
Wyrzucający
sam gilzy po-
wysztzałe.
Huk ogłusza-
jący. Zapewnia bezpieczeństwo osobi-
ste w domu i w podróży. Cena zł. 5.95.
2 sztuki 11.50. 100 szt. naboi syet.
„Flobert” zł. 3.60, w/g rys. 35. Szczo-
teczkę darmo. Pozwolenie niepotrzeb-
ne. Wysyłamy na listowne zamówie-
nienie, płaci się przy odbiorze. —
Adres: P. F. Br. E. Jakubiński —
Warszawa, Leszno 60. O. W.

Odpowiedzi Redakcji

„NAOCZNY ŚWIADEK”: Listów a-
nonimowych, nawet najbardziej cieka-
wych, nie zamieszczamy. Zawsze
musi być podane dla wiadomości Re-
dakcji imię, nazwisko i dokładny a-
dres.

H. R. w Łagowie koło Staszowa:
Uprzejmie zawiadamiamy, że „Dzień
zapłaty” nie ukaże się w wydaniu
książkowym. Może Pan tylko nabyć
numery gazety, w których drukowana
była ta powieść, po 10 groszy za nu-
mer.

Przyjdź! Poznasz osobi-
ście wielkiego starca, do-
skonalego znawcę duszy
ludzkiej, autora wielu
prac naukowych, redak-
tora Szyllera-Szkolnika,
psychografologa. On o-
kreśli Twój charakter,
zdolności, przeznaczenie. Medium
„Evigny” odgadnie Twoje imię, na-
zwisko, wyszczególni najważniejsze
fakty życia. Przyjdź osobiście lub po-
daj datę urodzenia. Załącz 50 gr.
znaczkami pocztowymi, otrzymasz ho-
roskop astrologiczny, poznasz chara-
kter, zdolności, przyszłość, bez żad-
nej dopłaty. Przyjęcia codziennie.
Red. „Świt”, Warszawa, Żulińskiego 9
m. 2.

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Przemówiły armaty w Chinach

Mężowie stanu i dyplomaci
odpoczywają. W kilku miejsco-
wościach dziwnym zbiegiem ok-
oliczności spędza swój urlop
równocześnie wielu mężów sta-
nu. I tak np. w Szkocji bawi kil-
ku członków rządu angielskie-
go, niemiecki ambasador, w Au-
stria bawią członkowie rządu
węgierskiego, czeskiego, kilku
wybitnych dyplomatów obcych
państw, a ostatnio przybył tam
również sowiecki komisarz dla
spraw zagranicznych Litwinow.

Jakkolwiek są to rzeczywi-
ście urlopy wypoczynkowe, to
nie mniej spotkania nie są zu-
pełnie przypadkowe i na pewno
przy tej okazji omówione zosta-
ną sprawy obchodzące dane
państwa. Jeśliśmy chcieli
scharakteryzować przebieg wy-
padków w ostatnim tygodniu to
trzeba by powiedzieć, że wła-
ściwie nic nowego nie zaszło.
Bo przecież wojna w Hiszpanii
trwa już przeszło rok. Codzien-
nie toczą się „normalne” walki.
Każda ze stron zapewnia, że
odniosła „dzis” decydujące zwy-
cięstwo.

Zasady... zasady...

A w rzeczy samej nic się nie
zmieniło.

Również od wielu miesięcy
toczą się rokowania o pełne
wprowadzenie w życie zasady
niemieszanania się do wojny hisz-
pańskiej. I oczywiście na tym
odcinku też nic się nie zmieniło.
Rozmowy toczą się nadal.
Wszystkie zainteresowane pań-
stwa twierdzą, że dbają o neu-
tralność, że pragną zakończenia
wojny w Hiszpanii. Przełożone
na język rzeczywistości ozna-
cza to: będziemy popierali aż
do zwycięstwa naszych sojusz-
ników. Nieinterwencja znaczy,
że pomagamy jednej, a nie obu
stronom. W tych warunkach
nie ma naturalnie żadnych wid-
oków na osiągnięcie jakiegoś
porozumienia. Zresztą Niemcy
i Włochy grają wyraźnie na
zwłokę licząc, nie bez pewnej
służności, że pozycja powstań-
ców umacnia się z dnia na
dzień.

Od słówek do armat

Na Dalekim Wschodzie też
nic nowego. Wypadki rozwija-
ją się. Od słówek i gróźb prze-
szło się do języka bardziej roz-
zumiałego, do armat.

Naprzeciwko siebie stanęły
dwie armie: japońska i chińska.

Pod względem wojskowym ja-
pońska znacznie góruje nad chiń-
ską. Bitność i uzbrojenia Japoni-
czyków jest powszechnie zna-
na.

Na tle wojny z Japonią wśród
generałów chińskich omawia
się możliwość zaprzestania woj-
ny domowej, która przecież od
lat nie ustaje. Ukazały się już
wiadomości, że chińskie armie
komunistyczne (kilka prowincyj
posiada rząd sowiecki) szy-
kują się do pomocy rządowi nan-
kińskiemu. Niektórzy piszą już
o przebudzeniu się kolosu chiń-
skiego i w czarnych kolorach
malują położenie Japonii.

Wydaje się nam, że wszyst-
kie te wiadomości są conaj-
mniej przesadzone i przed-
wczesne. Nie ulega najmniejszej
wiadomości, że chińskie armie
komunistyczne gotowa jest do
wojny z Japonią. Leży przecież
to w jej programie wywalcze-
nia niezależności Chinom. Fak-
tem jest, że armia ta jest naj-
lepiej uzbrojona i zorganizowana
tak, że stanowi poważniejszy
opór, aniżeli pozostałe armie
chińskie.

Czy przyjdą z pomocą?

Nie należy jednak zapominać,
że różnice między rządem nan-
kińskim, a chińsko - sowieckim
są zbyt wielkie, by porozumie-
nie mogło dojść do skutku z dnia
na dzień. Wydaje się więcej a-
niżeli wątpliwe, by chiński rząd
sowiecki ogłosił swoje teryto-
rium z doborowego wojska, po-
syłając wszystko na odsiecz
Nankinowi. Byłoby to bardzo
niebezpieczne dla wewnętrznej
sytuacji.

Japonia posiada w tej chwili
jednak olbrzymią przewagę nad
wewnętrznie rozbitymi Chinami.
Generałowie chińscy są przeku-
pni i Japonia rzuca duże pie-

niadze. Armia chińska jest źle
uzbrojona i wyćwiczona. To są
fakty, których nie wolno przeoc-
zyć. W takich okolicznościach
nawet chwilowe niepowodzenia,
zresztą nie ma ich, nie przesąd-
zają jeszcze wyniku zatargu
chińsko - japońskiego.

Powtarzamy, że nie można za-
bawiać się w prorocтва, trudno
przewidzieć rezultat krwawych
zmagających na Dalekim Wschod-
zie, ale w obecnej chwili szan-
se Japonii są jeszcze bardzo du-
że.

Wojna prasowa dla odmiany

Pewnym urozmaicheniem w sy-
tuacji politycznej jest wojna pra-
sowa między Anglią a Niemca-
mi. Spokojni Anglicy nie wytrzy-
mali i wydali ze swego teryto-
rium 3 niemieckich dziennika-
rzy. Panowie ci zbyt gorliwie
zajmowali się macaniem wody,
zbieraniem wiadomości nie pra-
sowych, snuciem intryg, psu-
ciem stosunków między Anglią
a innymi państwami, szpiegow-
aniem poszczególnych osobisto-
ści politycznych, by można ich
było dłużej ścierpieć.

W CZTERY OCZY Intymne rozmowy lksa z Czytelnikami

Miała zaledwie szesnasty rok

P. HALINA radzi się nas w sprawie,
którą tak wyłuszcza:

„Jestem jeszcze bardzo młoda, mam
bowiem zaledwie szesnasty rok. Zwró-
ciłam na siebie uwagę pana na stano-
wisku, starszego ode mnie o dwadzie-
ścia lat, i to żonatego.

Od razu spodobał mi się bardzo, on
sam i jego charakter. Po pewnym cza-
sie uległam mu. Jestem nadal jego ko-
chanką.

Zaraz od początku przyszło mi na
myśl, że źle zrobiłam. Zrazu chciałam
się z tego wycofać, ale już było za

późno. Uczucie moje wzrosło. Przy-
wiązałam się do niego bardzo. Obec-
nie kocham go do szaleństwa.

Muszę, zresztą, zaznaczyć, że przez
moje zbliżenie z nim nikt nie ponosi
szkody, bo z żoną nie żyje już od kil-
ku lat.

Miałam narzeczonego. Rzuciłam go
dla niego. Często jednak przychodzi
mi na myśl piosenka, z którą zwr-
całam się do Pana, Redaktorze:

„Mów Pan sam, co ja z tego mam?”
Meza — mieć nie będę. Przyjaciela,
owszem, mam i mogę mieć nadal. Ale
cóż mi z przyjaciela? Stara nie je-
stem. Mężczyznom bardzo się podo-
bam. Więc na co mi przyjaciel, gdy
nie mam na to żadnych widoków, by
się ze mną ożenił?

Muszę myśleć trzeźwo o przysz-
łości. Lata będą mijaly, przyjdzie sta-
rość, minie szal i coż mi zostanie?
Wspomnienia? A czyż wspomnienia
zdołają mi zastąpić to, czego mi wów-
czas będzie brak?

Pomimo, iż zapewniam mnie, że ma-
dla mnie bardzo duże uczucia, jed-
nak coż mi z tego? A jednak zerwać
z nim nie mam siły. Potrzeba mi ra-
dy. Ale takiej prawdziwie przyjaciels-
kiej, jakie tak często czytuję w tym
dziale.

Rady trzeźwo myślącego człowieka,
wyzwolonego z przesądów, ale i nie-
pobawionego zmysłu (twardy rzeczy-
wistości życiowej. Więc błagam, Re-
daktorze, powiedz, co robić?”

Jestem szczerze zdumiony, Panno
Halino, że w tak wczesnym okresie
życia, ma Pani już tyle dojrzałości
cielesnej i duchowej. Gdy inne dziew-
częta jeszcze obracają się w sferze
pensionarskich marzeń, niejasnych
przeczuć i fantastycznych rojeń, Pa-
ni już zdołała poznać tajniki życia i
nabrać wobec nich postawy, budzącej
szacunek dla jej trzeźwości.

Od razu powiem Pani, że wszystkie
rozważania Pani są jak najbardziej
słuszne, choć w tak wczesnym wieku
już wyzute ze wszelkiego poetycz-
nego idealizmu i przepojone rzeczowym,
choć może „poziomym” materializ-
mem.

Wszystkie przewidywania Pani ma-
ją wiele racji. Rzeczywiście, przyjaźń
Pani z tym żonatym panem nie ma za-
danej przyszłości. Przeżyła Pani — mo-
że trochę za wcześnie — wszelkie ro-
kosze miłości, ale trzeba zerwać z
tym wszystkim.

Brak na to siły? Ha, trudno. Trze-
ba się jednak zdobyć na ten wysiłek.
Najpiękniejsze zwycięstwo jest to,
które się odnosi nad samą sobą.

Pani jest jeszcze taka młoda, całe
życie jest jeszcze przed Panią. Proszę
mnie iść naprzeciw śmiało, nieskrępo-
wane, bez balastu miłości bezwoc-
nej, a więc szkodliwej — ku miłości,
uświęconej w przyszłości uświęce-
niem ślubnym, rękoiem trwałości i
przyszłości.

Poradnia życiowa Rolf Nelsona

Kupiec z Wilna. Żałuje Pan po nie-
wczasie. Teraz może Pan tylko na-
prawić to zło przez pilną pracę i sta-
ranie się, by rodzina Pana nie odczu-
wała żadnych braków. — Nie żenić
się po raz wtóry. Drugie małżeństwo
przyniosłoby Panu same niepowodze-
nia. Matka Pana powinna się zająć
dzieci. — Dzieci ma Pan dobre i po-
słuszne i przy możliwej opiece wykie-
ruje je Pan na uczciwych ludzi. —
Radzę prowadzić nadal interes. Te-
razniejszy okres materialnie nieko-
rzystny zmieni się wkrótce na lepszy.
Proszę o przysłanie pisma narzecz-
onego siostry, a odpowiem na pozosta-
łe pytania.

Maria — Suwałki. Sprawę majątko-
wą przegra Pani niestety, mimo od-
nowienia sprawy. Troski materialne
rodziców i braci jednak niedługo je-
szcze trwać będą. Wkrótce nastąpi
pomysłny zwrot w interesach. W spra-
wie siostry Pani proszę o przesłanie
jej pisma.

Czarna Hania. Pani winą jest, że
Pan Zygmunt odszedł od Pani. Za-
wiele żądała Pani od niego i męczyła
go wiecznie zazdrością. Jest teraz
wprawdzie zajęty kim innym, nawet
miłą i ładną osobką. Ale o Pani cią-
gle pamięta i zbliżenie się Pani, do-
bre słowo, zrobiłoby swoje. Radzę na-
pisać, wytłumaczyć się a pismo takie
odniesie pożądany skutek. Z przesła-
nej próbki pisma p. Z. mogę donieść
Pani, że jest to człowiek szlachetny o
dobrym sercu, uczuciowy, pilny, nad-
zwyczajny materiał na męża. Grozi
Pani choroba płucna, proszę uważać
by nie przeziębienie. Siostra przyje-
dzie wkrótce niespodzianie już z mę-
żem. Powieci się jej dobrze.

Pechowiec 23. Z pisma Pana widzę,
że nerwy Pana są już zupełnie na wy-
czerpaniu. Od Pana jednak zależy by

własnie je opanować, by móc prze-
trwać ten przykry okres. Pracę otrzy-
ma Pan wkrótce. Wprawdzie lichy
płatny, ale stały. Wyczuwam, że cho-
roba żony jest uleczalna i przy tros-
kliwej opiece dojdzie po dłuższym o-
kresie czasu do zupełnego zdrowia.
Do gry loteryjnej nie ma Pan specjal-
nego szczęścia.

Skierownice Z. H. L. Treść listu
Pana zainteresowała mnie bardzo i po
odbytych transie radzę zaskarżyć sa-
siada do sądu. Jest on wprawdzie bar-
dzo przebiegły i będzie się starał
wszelkimi sposobami nie dopuścić do
Pańskiej wygranej, ale nic mu nie po-
może. Pan wkrótce zwycięży. Wygra
Pan proces, odbierze całą sumę, a
wtedy skończy się nędza. Załóż Pan
sklep w prowincjonalnym mieście, w
którym do roku podwoi Pan kapitał.
Sasiad będzie się starał powtórnie na-
wiązać z Panem kontakt widząc Pań-
skie powodzenie, ale radzę tego nie
czynić, gdyż po raz wtóry groziłaby
Panu ruina. Przyjaciela p. Z. radzę
wziąć do interesu, gdyż jest Panu
naprawdę oddany. Los zakupiony o-
becnie, przyniesie nieznaczna wygra-
na.

Julian J. Sz. Żona Pańska dowie się
gdzie Pan obecnie przebywa i przy-
jedzie, ale radzę nie ustąpić i nie po-
zwolić jej na powrót. Proszę nie oba-
wiać się gróźb. Nie utrzymywać tyl-
ko z żoną żadnego kontaktu. Radzę
podać podanie o rozwód. Żona nadal
będzie żyła z kochankiem, który ja
jednak po kilku latach porzuci. Pan
musi powiedzieć sobie — nie mam żo-
ny więcej i na wszelkie prośby i groź-
by być głuchy, czynić tak jak Panu
wygodnie. Córeczka jest skromna,
pracowita i wyjdzie wcześniej za mąż
szczęśliwie. Bliższe wiadomości mo-
gę udzielić tylko osobiście: Warsza-
wa, Piłsa XI 37 m. 8.

Na małej wokandzie...

Miłosierne serce

czyli: — „Rozmowa z władzą”

(A. E.) Pan Izaak Stokwiz ode-
brał w banku 300 złotych gotów-
ką, włożył pieniądze do teki i
wyszedł na ulicę.

Łał deszcz i dął zimny wiatr.
Dyzurujący przed bankiem poli-
cjant przemarzył do szpiku kości
i tak nieszczęśliwie wyglądał,
obcierając nos chusteczką, że
panu Stokwiszowi żal go się zro-
biło.

— Biedny chłopczek! — po-
myślał. — W takie pluche on tu
stoi i pilnuje moje pieniądze, że-
by je nie ukradli. Muszę go za to
powiedzieć parę ciepłych słów.

— Zimno pana, co, panie poli-
cjant?

Posterunkowy ani drgnął.

— Żal mnie pana dopraw-
dy — westchnął pan Stokwiz.

— Tak pana zimno, że pan na-

wet usta otworzyć nie możesz.

— Policjant milczał w dal-
szym ciągu.

— Uś, jaki ziąb! — łtował się
pan Stokwiz. — Sie wyobra-
zam przyjemność pilnować bank
w takie pogody.

Ale już nie potrzebujesz pan
tu stać — uśmiechnął się wspa-
niałomyślnie pan Stokwiz. —
Możesz pan iść do domu, panie
policjant, pozwalam pana.

Ja już odebrałem moje pie-
niądze.

Posterunkowy aż splunął z iry-
tacji.

— Pan będziesz z posterunku
zwalniał? Władzę?

Dowód osobisty proszę!!

Sąd skazał pana Stokwisza na
pięć dni aresztu.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tania poznała w osobie sędziego swego b. narzeczonego, Fiodora Pawłowicza. Sędzia poznał ją od razu — ale Tania nie chciała się przyznać do swego nazwiska.

Po dłuższym badaniu Fiodor Pawłowicz oświadczył: — Wobec tego, jeszcze dziś zawiadomę pani ojca w Warszawie, że pani się tu odnalazła.

Tania poczuła, jak mrowie przebiegło po jej ciele, opanowała się jednak i roześmiała się głośno:

— Cha, cha, cha! Cha, cha, cha! Chce mnie pan wypróbować...

— To nie próba, nie ci Taniu nie pomożę!

— Chce pan ze mnie na gwałt uczynić Rosjankę, nie uda się to panu, powtarzam, że nie uda się! A zatem oskarża mnie pan o dwa przestępstwa: o to, że zamordowałam jakiegoś oficera i wyrzuciłam go z pociągu, a poza tym o to, że uciekałam od mego ojca, który już dwadzieścia lat jest w grobie...

— Niech pani zmieni ton, proszę pani, nie się nie uda, na kawałach znam się! — ostro odrzekł sędzia. — Jeszcze dziś zawiadomę telefonicznie albo depeszą ojca, niech tu przyjeżdża, niech swą córeczkę odbierze...

Gdyby się pani chociaż przyznała, gdyby pani nie grała tej wstrętnej komedii, wtedy załatwilibyśmy wszystko w przyjacielski sposób... Ale chce pani ze mnie strugać wariat! Mało tego, że pani ze mnie zakpiła wtedy, gdy uciekała do tych polskich buntowników...

— Nigdzie nie uciekałam — spokojnie odrzekła Tania.

— Cicho, milczeć — krzyknął Zubatow — powiadam, że uciekała pani, i wiem co mówię. Jeśli była pani zdolna uciec od swego ojca, pułkownika, by przystać do polskich buntowników, jeśli była pani zdolna brać udział w ich podłych czynach, to dowód, że pani jest zdolna również jakimś podstępem wypchnąć oficera z pociągu... Nie trzeba go ciągnąć przemocą do drzwi, mogła pani podstępem go tam zawlec, otworzyć drzwi i wypchnąć...

Tania przeżywa teraz bardzo ciężkie chwile. Czuła, jak krew uderzyła jej do głowy. W ciągu kilku chwil ważyła różne myśli: co ma teraz uczynić? Jak ma się teraz uratować? Czemu los obszedł się z nią tak niełitościwie. Czemu zawsze musi napotkać na swej drodze życia tak piętrzące się trudności?

Nie, za wszelką cenę trzymać się będzie swego. Ma paszport na nazwisko Gustawy Orlńskiej, nie przyzna się do swego prawdziwego nazwiska. Będzie wciąż powtarzała, że jest żoną Tadeusza Orlńskiego...

Ale tymczasem rozstanie się z Tadeuszem, tymczasem pozostanie w więzieniu, póki jej ojciec nie przyjdzie. A Zubatow chce się zemścić na niej: na pewno zemści się.

Czekał chyba długo na taką okazję, by móc się zemścić.

Gdy tak rozmyślała, coś ją zaczęło dusić w gardle.

Co ma teraz uczynić? Jak ma się ratować? Ratować się, to znaczy być razem z Tadeuszem, bo bez niego życie nie przedstawia dla niej żadnej wartości.

A może powiedzieć prawdę i błagać go o litość? Ale czy ten carski oficer, jej były narzeczony okaże się trochę dla niej litościwy?

A czy godzi się, by prosiła o litość tych, co wy-

stali jej Tadeusza na Sybir, co katuszą Polskę?

Nie, nie poprosi go o zlitowanie! Może znów cud jakiś przyjdzie jej z pomocą, wyrwie ją z rąk narzeczonego.

— Pani nie odpowiada? Pani milczy? — spojrzała Fiodor ironicznym wzrokiem na Tanię.

Nareszcie wybiła godzina jego zemsty!

— Nie mogę nic powiedzieć ponadto, co już powiedziałam — odrzekła Tania. — Jestem w ręku pana, może pan ze mną uczynić wszystko, co się panu żywnie podoba.

— A zatem Tatiana Aleksejewna, ma pani zamiar znów grać ze mną komedię? Co?

Tania milczy.

— Ach, nauczyłaś się od nich uporu! Milczenia! Tania nie odpowiada.

— A zatem odsyłam panią do więzienia.

— Może pan uczynić, co się panu żywnie podoba... Wszystko mi już jedno — machnęła Tania zrezygnowanym ruchem ręki.

To zrezygnowanie Tani zachwiało na chwilę decyzję Fiodora Pawłowicza.

— Jeżeli pani przyzna się otwarcie, że jest pani córką pułkownika Iwanowa, zwolnię panią natychmiast.

Tania milczy i nie odpowiada.

— Powtarzam, zwolnię panią od razu, jeśli się pani przyzna — powtórzył raz jeszcze i w oczach jego ukazały się ogniki.

Tania spojrzała na niego zasmuconymi oczyma:

— Oczywiście, panu jest bardzo dobrze. Bawi się pan z nieszczęśliwą kobietą, jak kot z myszką.

— A zatem? Zrozumiała pani moją propozycję? Natychmiast zwalniam panią.

— Chce pan zmusić mnie do kłamstwa? Ale ja kłamać nie będę! Zresztą, nie znam żadnej Tatiany Aleksejewny, córki jakiegoś tam pułkownika. Jestem Gustawą Orlńską...

Widzę, że się pani uparła... No dobrze... Odsyłam panią do więzienia... Oskarżają panią o morderstwo. A poza tym dzisiaj jeszcze telegraficznie zawiadomę ojca pani, żeby natychmiast przyjechał.

Fiodor Pawłowicz zagryzł wargi. Chwilę milczał. Potem nacisnął dzwonek na biurku. Do pokoju wszedł żandarm.

— Zaprowadzić ją natychmiast do więzienia — rozkazał, wskazując Tanię, która siedziała milcząca.

Żandarm zbliżył się do Tani. Na jej twarzy malowała się rozpacz. Podniosła się powoli, tak jakby była chora.

Wyprostowała się. Żandarm rzucił jej:

— Predzej! — marsz!

Tania obdarzyła swego byłego narzeczonego wzrokiem pełnym nienawiści. Ostрым głosem odrzekła.

— Mój panie, sądzę, że wypadnie nam się jeszcze spotkać. Ale wtedy ja zajmę pańskie miejsce! A niech pan do mnie nie ma wtedy żalu, jeżeli wyrok będzie dla pana bardzo przykry...

W pokoju rozległ się głośny śmiech Zubatowa.

Tania szybkim krokiem skierowała się do drzwi.

Po burzy

Pułkownik Iwanow spaceruje nerwowym krokiem wzdłuż gabinetu swej willi.

Zmierzch.

Ciemne chmury kłębią się na niebie, wiatr świszcze między drzewami, żółte liście opadają na ziemię, jak lzy opuszczonego dziecka...

Jesień w całym kraju.

Pułkownik Iwanow spaceruje w swym gabinecie wiele zadowolony. Dzisiaj otrzymał pochwałę z samego generał-gubernatora...

Poza tym został przedstawiony do nagrody premierowi Stołypinowi.

Iwanow zapalił cygaro i rozłożył się na fotelu.

— W łodzi zdlawiono ich wszystkich, tych podłych buntowników — powiedział, puszczając kłęby dymu. — Złamano opór Lachów w Prywiślańskim kraju. Teraz jak psy leżą po więzieniach, teraz gniją na tajgach sybirskich...

Tak opór został złamany! Wyłapano ich wszystkich, jak te szczury... Zawszem mówił: nie długo będziecie poubraty tanczyć! Teraz leżą spętani i zduszeni!

Czasem wybuchnie tu lub ówdzie bomba. Tu lub tam odbędzie się demonstracja, strajk...

Ale to tylko jęki konającego.

Iwanow rozłożył się wygodnie w fotelu, wypuszcza z ust kłęby dymu. Tam, na ulicy świszcze wiatr, niebo jest zachmurzone!

Iwanow rozmyśla:

— Ten nowy premier Stołypin zabrał się śmiało do buntowników... Che, che, che, nie szczędzi dla nich kul... Fajny chłop, ten Stołypin... Takich ministrów potrzeba w kraju, nikt nie śmie głowy wystawić... Im więcej szubienic — tym mniej buntów — powiedział minister... Brawo, Iwanow już od dawna tak mówił...

Nagle rozległo się pukanie do drzwi.

— Kto tam? — zapytał Iwanow.

— Depesza, panie pułkowniku — odrzekła Wasylisa.

— Wejść!

Wasylisa weszła do pokoju i trzęsąc się całą podał pułkownikowi depeszę.

— Od kogo to może być?

— Nie wiem, nie przeczytałam jej — odrzekła staruszka.

Iwanow przeczytał depeszę.

Przerażonymi oczyma spojrzał na Wasylisę.

— Wiesz co się stało?

(Dalszy ciąg jutro.)

Sportowcy czytają najpopularniejsze

pismo **Nowy Sportowiec**

Cena 10 groszy

Ukazuje się w poniedziałki i czwartki

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

Wywiadowcy w roli
włamywaczy

JUTRO: BANDA MIKE'A Z PANAMY

Pełna tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 3-ej klasy 39-ej Lot. Państw.

I ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Dzienna wygrana 5.000 zł. na nr.:

167105
75.000 na nr.: 109514
30.000 zł. na nr.: 7187
15.000 zł. na nr.: 161452
10.000 zł. na nr.: 57233 81177 110255
5.000 zł. na nr.: 177563
2.000 zł. na nr.: 119994
1.000 zł. na nr.: 19404 67599 76506

89615
500 zł. na nr.: 4155 1005 42393
78170 38462 83563 96904 104780
142067 194283

400 zł. na nr.: 14800 74851 87350
90912 114958 117642 122963 143885
155624 159659 187045 187848 194671

300 zł. na nr.: 19818 34985 49656
73373 83197 89044 101644 102189
106925 108701 117096 117952 123557
133169 168786 191698

250 zł. na nr.: 8073 9662 11249 13831
27408 28809 33488 37213 46252 49893
50650 66514 69142 70434 73596 74574
74796 79786 82740 91999 96901 98344
102573 105299 110517 113812 121809
127116 137418 140955 146116 152767
159752 160537 167649 175555 184060

Wygrane po 200 zł.

427 1093 437 541 727 2008 648 3133
5261 64 331 82 814 6052 101 7526
8310 496 858 9169 88 376 98 788 818
10290 438 11718 69 72 994 12603
13830 14299 462 627 747 15334 652 69
750 825 16607 901 28 17299 445 917
18350 19043 171 234 548 810
20864 22854 23718 25652 718 26307
969 27277 28021 374 644 29933
30222 31614 836 32571 648 33218
797 34985 35284 24 793 12 36132 777
37327 64 532 843 38307 39367 529 830
40093 349 552 41422 620 42310 499
521 98 38 43019 455 44096 774 45276
446 6391 482 691 881 47366 54 48226
49718 937

50098 383 618 799 975 51661 9 780
840 900 1 52082 53970 54147 681
56222 354 56097 885 57028 12 196 266
58158 302 88

60514 659 61128 361 62026 646 63066
216 73 64322 454 98 6950 67599 68027
359 484 758 914 69004 98 191 279 433
54 671 860

70293 369 859 71192 206 526 72001
73861 74086 106 420 510 710 916 75450
540 76056 519 77009 118 253 627 759
78124 412 3 720 992 79918

80192 5 446 81384 532 82517 600 822
83148 221 354 654 84366 935 85414
867 990 86131 11 87507 88091 100 83
306 89017 41 220

90912 91214 391 642 92562 49 661
877 93111 701 94711 14 59 95906 96179
42 736 901 98556 802 936 97 99055
370 569 914

100085 212 401 101358 470 838 86
956 102036 2 06406 568 103550 86
104182 355 549 105169 804 930 106925
107838 109598 899

110329 111239 644 798 113812
114337 881 115103 273 533 116026
117165 693 992 118201 58 695 119021
111 691

120666 121734 829 122624 889 123075
124 232 924 124037 54 7 642 125288
706 7 126736 127662 712 72 901 128256
457 586 129311 907

130635 131598 788 132491 510 911
133048 969 135274 386 512 136615
138773 895 139777

141010 82 136 411 839 977 142059
275 339 462 143178 315 425 144063
359 571 146394 512 148343 70 445 61
8 511 751 982 149189 948

150030 116 29 208 611 955 151386
69 97 430 829 918 56 152288 609 153065
107 276 394 521 699 732 154363 846
155045 327 480 602 54 746 932 156214
467 157037 213 453 729 45 92 856
158063 195 6 258 588 159157 20 284
385

160522 161377 776 892 963 162201
165132 38 239 590 164520 165143 535
83 166587 167130 315 911 168470
169723 834

170724 800 171332 418 172029 110
224 35 740 173163 315 493 174135 207
444 176175 85 241 58 177379 421
178546 179060

180599 683 181023 6 398 718 182317
31 994 183112 715 184332 185131
186343 454 504 878 96 187420 565 939
188423 726 969 189668 747

190956 191345 192308 567 193112
142 310 534 983 194277 413 757

Wygrane po 50 zł.

38 672 193 376 468 672 739 2501
3136 4451 84 5348 6374 677 80 7188
642 821 916 8255 400 702 934 9061
181

10036 11028 150 3 714 13115 340
915 14058 462 15062 177 973 17106
293 18302 741 810 995 19913
20230 929 21011 82 623 735 22066
23441 24974 25544 70 27097 690 28278
408 29309 980

30205 31250 641 32234 91 610 33451
719 34355 784 868 35259 335 783 36494
7510 38382 415 598 826 39321 747
40232 40 844 41185 285 932 42203
497 911 43095 44088 103 869 45085
448 46101 356 567 47088 48067 184
19177 222

50436 51090 304 788 52876 96 978
53265 962 54494 992 56354 779 57086
186 191 660 808 992 58052 58438 585
58634 982 83

60094 237 306 401 61261 376 753 964
62098 256 63287 510 776 64205 33 849
65457 66388 493 6755 7 68615 69060
242 6 615 27

70025 360 8 71570 825 72621 73126
776 872 74613 75466 74 613 822 76502
894 77074 352 400 78579 51 79216 63
342

80105 81340 423 634 82263 707 83262
84264 85366 697 9 86111 87150 88375
851 75 89731

90498 822 91663 92344 93111 296 94377
532 616 734 95017 96334 97131 338
848 921 99105 473

100167 101154 102182 103810 104183
393 105564 106925 107096 708 874 956
108338 109264 791 832

110255 111279 352 112842 113053 484
838 994 114020 155 288 812 957 67
115649 66 116132 93 117982 118085
396 448 828 119966 28

120163 884 122011 264 123273 536 67
982 124434 705 925 126128 798 800
900 127173 358 586 630 937 128070
441 691 952

130695 830 131221 132048 58 166
133673 134969 135177 409 136024 129
487 844 137218 831 138700 885 139444
804 999

140002 301 409 141056 181 484 142176
609 143035 111 144684 145022 94
146246 727 892 147773 148955 148354
150691 719 151480 815 152025 442

801 153125 40 559 750 989 94 154409
155602 156040 362 745 898 158306 462
529 159200 524 957

160645 821 161196 205 741 162061
955 163171 790 164574 165767 166058
260 393 167323 574 820 91 969 168818
963 169181 443 56

170578 855 75 171074 751 172057
173243 174444 175008 496 878 176090
513 177134 268 701 178164 364 772
180052 302 986 181356 182022 184332
185264 495 186337 686 731 921 187226
359 687 957 188969 189891

190343 641 744 191741 192121 804
194069 3 387 389 854

II ciągnięcie

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.
na nr. 97309.

Zł. 15.000 na nr. 110567.
Zł. 10.000 na nr. 68598.
Zł. 5.000 na nr. 85661.

Zł. 2.000 na nr. nr.: 50680 115697
139056 156514 190442

Zł. 1.000 na nr. nr.: 9227 33290 40947
55553

Zł. 500 na nr. nr.: 6901 32461 54603
120815 121752 162657

Zł. 400 na nr. nr.: 17116 43531 56614
61143 71945 72759 88943 93991 124794
146817 161367 162586

Zł. 300 na nr. nr.: 2205 14778 15040
25984 40603 47411 49928 52867 81315
90315 90618 90660 94938 95363 97202
102990 145719 159825 185196 188856.

Zł. 250 na nr. nr.: 11127 29659 36893
41327 44686 47890 564109 59485 61915
66528 67392 67352 68288 75428 77340
82729 96721 99941 105 103 106 104341
116336 124248 126176 140155 159800
194525

Wygrane po 200 zł.

449 1344 3361 3 927 4303 6169
10821 903 11461 664 12793 13184 793
14183 16555 19271 425 734

21263 23355 858 24781 25689 26065
27231 852 28146 29055 509 686
30765 31593 80 33296 35184 37711
38266 370

41896 43551 44697 45382 46924 7
47293 6 594 49347

50768 53187 775 54687 830 905 55316
56070 681 58972

60140 441 61329 63261 985 64063
251 331 860 66457 68044 69696
71019 73622 74394 75521 76360 77167
582 78477 697

81234 82953 83515 784 84035 128
846 85561 802 88494 528 89864
90165 73 482 505 92594 94272 865
95490 97309 99536

100082 102836 103730 104331 106031
342 107695 108643 109894

111171 421 113289 114319 117858 910
118222 360 773 95 893

121756 811 122242 124199 751 83
125642 867 126579 806 964 129140 345
431 519 701 37

130025 473 610 131818 909 132869
133000 684 134082 519 136305 866
137354 138725 139913

141033 412 517 793 142947 143248
144150 145926 89 147419 148906
150161 151060 343 152166 805 153791
992 156111 157076 275 942 158217 606
940 159948

162086 163142 166000 758 167276 523
947 169775

170149 171117 172663 889 173181
184147 784 888 984 175056 269 599
176390 490 504 178524 680 893 179293
180214 740 181470 636 182817 183532
185833 186293 187057 189225

190006 404 191935 194012 329 403

Wygrane po 50 zł.

87 952 1165 2151 443 3304 4021 186
812 5103 6094 634 7474 80 9938
10947 11467 12612 13551 14311 609
721 15584 702 16553 17525 18583 918
21052 22024 23473 593 5 738 25209
95 630 26073 270 471 988 27745 28146
29578 819

30047 814 31174 32045 33606 34294
959 35965 36154 37474 512 835 36266
38324 982 83

40941 44045 232 506 56 45384 96
46761 47423 608 48133 278 301 631
49150

50680 51219 835 52122 417 632 907
53059 506 54903 56266 57297 565 778
58626 59670

60160 61915 63580 940 64135 65971
66275 67558 741 68003 69544
70476 71240 73677 74513 75039 77034
674 748 78766 79814

81877 83415 591 760 84591 85146 465
913 86001 87137 890 89356

90660 91472 92359 93862 94365
95363 97674 98848 99264 543

101346 447 102193 684 103330 104025
105687 764 106355 534 783 997 107126
947 108813 109366 745

110258 507 111583 112485 801 113289
114687 115156 117910

121306 122293 123744 125105 613
127294 128496 763 129135 431 656 722
130672 131634 809 132119 336 133684
134507 136056 325 137469 138697
139913

140419 142219 21 399 144263 145586
146001 350 147052 677 718 149381
151123 55 152838 153407 154344
155410 649 787 944 156398 157284
158871 912 159948

160142 330 589 161444 552 162120
53 164187 166 758 167663 168505 872
168775

170252 171133 764 173181 174984
175170 697 176378 177068
180399 598 631 709 181618 769 182418
183735 184566 185807 186882 187176
319 189759

191361 192688 194276

III-cie ciągnięcie

Wygrane po 200 zł.

224 28 538 2192 496 3047 973 5120
6024 822 7126 301 50 8095 207 955
9381

Afery małżeńskie grafologa

Leciwe kobiety w szponach oszusta gdyńskiego

Pisaliśmy już dwukrotnie o grafologu gdyńskim, niejakiem Londynie, który stanął przed gdyńskim Sądem Grodzkim oskarżony o nabieranie na małżeństwo.

London, którego właściwe na zwisko brzmi Duczyński Józef, przybył do Gdyni przed kilku laty i otworzył tu gabinet grafologiczny, szumnie reklamując się jako bezkonkurencyjny jasnowidz i t. d.

Do Gdyni przybył z Bydgoszczy, przed tym zaś mieszkał w Poznaniu, gdzie prowadził nawet przez jakiś czas wytwórnię chemikali i skład apteczny.

W obu tych miastach wzbogacił wokandę sądową i kartoteki policyjne różnymi notowaniami i wyrokami na kary więzienia od 3 do 18 miesięcy za różnego rodzaju przekroczenia kodeksu karnego.

Przyznać należy, że jednak „grafolog” London miał nieprzejętny wpływ na kobiety, które często odwiedza

